

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za jeden mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za jeden mesec 1 glđ.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insetate) vsprejema upravništvo in ekspeditelja (v „Katol. Tiskarni“, Vodukove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 189.

V Ljubljani, v ponedeljek 20. avgusta 1894.

Letnik XXII.

Napad na družbo sv. Mohorja.

Za krščansko-socijalno stranko ugoden izid volitev volilnih mož za izpraznjeni državnozborni mandat na Koroškem, je popolno glavo zmešal nemškimi liberalcem. To spričuje dopis, katerega je večeraj objavila iz Celovca dunajska židinja. Komaj tretjino glasov so pri zadnji volitvi dobili konservativci za svojega kandidata, toži židovski list, in vsakdo je bil prepričan, da je ta volilni okraj zagotovljen nemškimi liberalcem. Toda volitve volilnih mož pričajo, da je ta okraj izgubljen za liberalce. Tega pa ni kriva živahna agitacija krščansko-socijalne stranke, tega je kriva, kakor dokazuje „N. F. Presse“ — družba sv. Mohorja. In potem udriha dopisnik po slavni družbi sv. Mohorja tako podlo, tako bedasto in tako neresnično, da je kaj takega sploh mogoče le v predalih take politične vlačuge, kakor je dunajska židinja.

Družbi sv. Mohorja se očita, da je zamenjala svoj prvoten literaren namen s političnim. V svoje knjige vsprejema spise popolno političnega obsega, kjer so napadajo celo sedanji šolski zakoni!

Naravnost podlo pa je, da dopisnik spravlja družbo sv. Mohorja v zvezo s smerjo, katera baje zmaguje mej Slovenci, in ki je nasprotna državnopravnim temeljem Avstrije, namreč zveza Slovencev s Hrvati na podlagi državnega prava hrvatskega. V tem oziru se sklicuje dopisnik na neke besede biskupa Strossmayerja, katere je odposlanstvu Slovencev govoril ob priliki svoje zlate maše. Seveda te besede niso v nobeni zvezi z družbo sv. Mohorja. Toda kaj je nemškimi liberalcem za laž, le da ž djo grde slovenski narod.

Povod za ovađstvo daje nadalje nesrečni govor poslanca Šukljeja v državnem zboru, katerega smo mi svojedobno odločno zavrnil in obsodili. Na

podlagi tega govora sumniči židovski dopisnik slovenski narod teženja po skupni Jugoslaviji, ki je seveda v nasprotju s sedaj veljavnimi državnopravnimi razmerami v Avstriji.

Kar nesmiselno pa je, da se tukaj spravlja Mohorjeva družba v zvezo z sedanjo državnozbornsko volitvijo na Koroškem. Volilni okraj, katerega imajo liberalci izgubiti je namreč nemški, le par občin je v celem okraju slovenskih, ki volijo, če se ne motimo vsega skupaj 13 volilnih mož. — In zaradi teh mož, ki ne morejo odločevati pri volitvi, napada se družba sv. Mohorja na tak nečuden način.

Toda vzroka ima dovolj židovsko liberalno glasilo, da se tudi glede Nemcev boji družbe sv. Mohorja. Ta družba si je namreč poleg drugih neizmernih zaslug za naš narod, pridobila v najnovšem času tudi novo velepomembno zaslug.

Celovski škof dr. Kahn je namreč, videč kak blagoslov donaša Slovencev družba sv. Mohorja prav tako družbo osnoval za Nemce. Pravila in organizacija te družbe sv. Jožefa so popolno jednaka vravnavi pri družbi sv. Mohorja.

In da je neumorno delavni knezoškof pravo zadel, kažejo lepi vspehi prvega leta. Precej prvo leto se je namreč za bratovščino sv. Jožefa, ki bi bi letos izdala tri knjige, oglasilo blizu 6000 udov! To je pač število, ki bo raslo od leta do leta. S tem se bode širilo krščansko berilo, spodrivali se bodo liberalni časniki. In to je vzrok, zaradi katerega napadajo židovski liberalci s toliko silo družbo sv. Mohorja, ki je provzročila tudi mej Nemci sebi podobno društvo. — Vzlasti se pa židovsko-liberalna trobenta trese pred silnim številom Mohorjanov „Die Mitgliederzahl wächst von Jahr zu Jahr in einem Verhältnisse, das seines gleichen sucht.“ — Da: Hinc illae lacrimae! Najnovejši napad na slavno družbo sv. Mohorja se je njenim klevetnikom

pošteno izjalovil, nam vsem pa naj je v spodbudo, da z jednako marljivostjo vstrajamo pri delu za Mohorjevo družbo kakor do sedaj. — Mi vstajamo in vas je strah!

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. avgusta.

Volitev v ljubenski mestni skupini.

Konservativci bodo baje volili nemško-nacionalnega kandidata Walza in je vsled tega mogoče, da liberalci zgubé ta jedini ljudski mandat na Stajerskem. Liberalni kandidat Lorber hitro sklicuje shode, ki so pa slabo obiskani. Na teh shodih obeta tudi, da bode se na vso moč upiral osnovi slovenskih paralelk v Celju. Obetal je volilem, da bode odložil mandat, ako bi se zjedinjena levica v tem vprašanju ne vjemala ž njim. Te obljube najbolje kažejo, kako da se nemškimi liberalcem že maje stališče v tem okraju. Da se njih kandidat ne postavi na nemško-narodno stališče, pa ne upa zmagati. Seveda zjedinjena levica se po Lorberju ne bode ravnala, ker zaradi jednega mandata ne bode spravljal koalicije v nevarnost.

Izjemno stanje v Pragi. V soboto je bil na Dunaju ministerski svet, ki se je posvetoval o izjemnem stanju v Pragi. Izjemnemu stanju preteče čas dne 12. septembra. S tistim dnem začno zopet poslovati porotna sodišča, ker vlada od državnega zbora ni zahtevala dovoljenja, da se še nadalje ustavijo. Druge izjemne naredbe se pa lahko podaljšajo kar naredbenim potom in oštem so se v soboto posvetovali ministri. Izjemno stanje je precej premenilo razmere. Mnogi mladočeški kričači so utihnili. Posebno dr. Gregr je zgubil mnogo poguma. Nekateri so pa svoje delovanje prenesli v kraje, kjer ni izjemnega stanja. Najradikalnejši listi češki sedaj izhajajo v manjših

LISTEK

XIV. občni zbor cecilijanskega društva za Nemško, Avstro-Ogersko in Švico 8. do 9. avgusta v Reznu.

(Dalje.)

Se so nam zveneli po ušesih melodiozni motivi Palestrinine maše, ko smo se ob 11^{1/4} zbrali v dvoran katoliškega rokodelskega društva, v takozvanem Erhardihaus.

Zborovanje otvori društveni predsednik msgr. Fr. Schmid, pozdravljajoč najprej domačega škofa Ignacija, dr. Donelly-a, škofa irskega, društvenike in mnogobrojne goste iz daljnih krajev, ki stojé gledé cerkvene glasbe na istih tleh. Prva dolžnost je — pravi predsednik — izraziti globoko spoštovanje in pristréno zahvalo premil škofu Ignaciju, da je blagovolil ta slavni dan v stolnici pontifikovati in zborovanje počastiti. Ker je cecilijansko društvo cerkveno, zato mora vjemati se s cerkveno oblastjo. Ako bi se društvo ločilo od cerkvene avtoritete, bi se s tem samo sebe uničilo. Glasba, katero Cecilijanci gojé, se mora organično vjemati z liturgije in pokorna biti cerkvenim določbam in obštajam. Zato se radujemo imeti v našem krogu tako plemenitega, za umetnost vnetega cerkvenega dostojanstvenika. Društvo se mora posebno tudi zaradi tega

veseliti, da sme svoja nova pravila in svoje težnje pokloniti onemu škofu, ki je pred 25 leti novorojeno društvo bil blagoslovil. Med tem je društvo vzrastlo v mogočno drevo. Govornik prosi škofa Ignacija, da bi kakor v začetku tako tudi ob petindvajsetletnici društvu izprosil nebeški blagoslov.

Na to blagoslovi škof društvo opominjajoč, da cerkvena glasba ne sme služiti zabavi, temveč pobožnosti in slavi božji.

Ko je bil predsednik zahvalil škofa za blagoslov, stopi na oder dr. Walter, profesor v Lands-hutu, znani cecilijanski pisatelj in nekdanji prijatelj Witto. Njegov slavnostni govor je bil izborno sestavljen, z naidušenjem govorjen in takisto vsprejet. Vredno je, da ga tu podamo v celem obsegu:

Še sem najglobokejše v dušo ganen od veličastva in bleska današnje službe božje. Še sem svete radosti razvnet zaradi čudovite jednosti in vzajemnosti liturgije in glasbe, zaradi božje vzvišenih obredov in sveto lepih in krepkih akordov. Kar smo danes v stolnici pri službi Božji slišali, je ideal katoliške cerkvene glasbe. To je cerkveno petje, kakoršno vre iz srca svete cerkve in kakoršno se spodobí svetosti kraja. To je sveta muzika, posvečena in oslavljená po pobožnosti in molitvi. To je božja muzika, musica divina, v kateri so dovršeno izražene večne, velike skrivnosti naše svete vere, po kateri se dvigajo duhovi in srca k Bogu. Komur tu

neka skrivnostna, nepremagljiva moč ne sklepa rok k molitvi, kdor tu ne čuti diha navzočega Boga, temu, mislim, je izginila zadnja iskrica verskega čuta. V tej slovesni uri si mislim 25 let nazaj navzočega v stolnici regensburški. Tu vidim v duhu na oltarnih stopnjicah klečati moža, zamaknena v sveto premišljevanje. Kakor sv. Cecilija vleče na uho nebeške glasove ter vsprejemlje v se svete idealne liturgije in glasbe. V njegovem duhu vre, prsa se mu vzdigujejo, srce mu gori; vzdigne se, stopi pred prestol svojega škofa, taistega, ki danes med nami biva ter ga prosi za blagoslov rekoč: „Jube Domne benedicere!“ In on, namreč Frančišek Witt, sin nekega učitelja — v čast učiteljskega stanu to pripomnim — postane tedaj zastavonoša sv. Cecilije. Na to zastavo, katero je dvajset let pred nami nosil, zapiše besede: „Vse in le vse to, kar je v teku dveh tisoč let umetnost lepega, velikega, plemenitega in vzvišenega stvarila, hočemo položiti k vznožju oltarja pri sveti daritvi.“ Kakor Juda Makabejec, duhovnik in junak, zbere četo somišljenikov. Bilo je to 1. junija 1869. Danes pa po 25 letih je vzrastlo od njega ustanovljeno drevo, v svet obsegači dom. Cecilijanska društva so danes na Nemškem, v Avstro-Ogerski in Švici, na Holandskem in v Belgiji, na Angleškem, v Italiji in Ameriki. Tisoči in tisoči na vseh petih delih sveta pojó po cecilijanskem programu. Ko bi hotel danes podati zgodovino cecilij-

6 m. m.

čeških mestih. Povsem pa izjemno stanje ni doseglo svojega namena, kajti radikalizma ni izruvalo iz češkega naroda.

Trutnovsko okrožno sodišče. Nemško-narodni listi so spravili na dnevni red nakrat osnovo okrožnega sodišča v Trutnovu. Nemškim liberalcem je pač najmanj po volji, da se spravljajo na dan dunajske punktacije. Videli bi radi, da se ta stvar prišteje onim vprašanjem, ki naj mirujejo, dokler se ne reši volilna reforma. Češki veleposestniki se v tem vprašanju nikakor ne vjemajo z nemškimi liberalci in zatorej se je bati, da se koalicija ob tem vprašanju razbije. Liberalni stranki bi pa to pač nikakor ne bilo po godu, ker žele, da Plener ostane finančni minister, dokler se volilna reforma ne izvrši. Nemški nacionalci so pa stvar sprožili največ zaradi tega, ker je dobro orožje proti liberalcem. Če liberalna stranka se ne zmeni za njih opomine, je gotovo, da zgubi mnogo mandatov pri novih volitvah.

Mažari in Poljaki. Nekateri poljski listi se zares močno naudušujejo za Mažare. Prebivalstvo v Galiciji pa za Mažare ni bilo tako naudušeno. Res se je poročalo mnogo o ovacijah, ali to je bilo vse le najeto. Poljsko plemstvo se je kar izogibalo ogerskih ministrov. Knez Sapieha, predsednik razstavi, je nalašč odpotoval iz Levova tisti dan. Prebivalstvo se pa ni dosti zmenilo za ogerske ministre. Celó mažjo godbo bi jim bili priredili, da ministri niso došli incognito. Sicer pa celó „N. Fr. Presse“ priznava, da prihod Mažarov v Levov nima nobenega političnega pomena. — Nam se to tudi dozdeva in dogodkov v Levovu ne moremo drugače smatrati, kakor za akt uljudnosti. Verem poljski narod pač ne more simpatizovati z liberalno mažarsko stranko.

Židje na Francoskem. Nobenemu ni velika francoska revolucija toliko koristila kako židom. Omogočila je jim, da morejo bogateti in slepariti prav po svoji volji. V zadnjih sto letih so 2 petini vsega narodnega premoženja spravili v svoje roke. Rodbina Rothsildova po svojih članih gospodari v več kakor 20 največjih delniških društvih. Večje parobrodne družbe so v židovskih rokah. Od 160 denarnih menjalcev je 60 židov. Polovica posredovalnic za časniške inzerate je v židovskih rokah. Tako preskrbujejo židje celo katoliške liste z inzerati. Vse boljše trgovine so v židovskih rokah. V upravnih svetih železniških društev je nad 100 židov. Da na borzi židje gospodarijo, pač še praviti ni treba. Če tako dalje pojde, v kratkem židje vse dobe v roke.

Razgled po slovanskem svetu.

Brno, 17. avg.

Vodja realke v Telči, g. K. Maška, koplje že več let na posestvu posestnika Chromeške v Předměstí, kjer se nahajajo okostnice mamutov. Gospod Maška jih je že sam izkopal tukaj okoli 300. Pred kratkim je imel pri kopanju posebno srečo, našel je namreč v diluvijalni vrsti 6 človeških okostnic, celo družino. Po velikosti posameznih kostij je bil diluvijalni človek orjak. Okostnice so ležale poleg

jedne mamutove. S tem se je že skoraj za gotovo dognalo, da je prebival v severni Evropi z mamutom vred tudi človek. G. Maška bode razstavil okostnice prihodnje leto v narodopisni razstavi v Pragi in podal širja naznanilo občinstvu kmalu. — V nedeljo so napravili naši socialisti otročji izlet v Kartouse. Vsi otroci, dečki in deklice, so bili oblečeni v rudečo obleko, na glavi so imeli rudeče pokrivalo in v rokah rudeče zastavice. Ta izlet je bil nekaki „contra izlet“ osrednji šolski matici, otroci so deklamirali po nemško, in vendar ga „Lid. Nov.“ prav hvalijo. Čudno je, da more omenjeni časopis tako pisati, vendar je glasilo dr. Tučka in dr. Tuček je predsednik brnske šolske matice! O kje je domoljubje? Kje je sleparija? — V Mistku so bile občinske volitve. Dvanajst let so se trudili rodoljubi zastoj, niso mogli predreti s svojimi kandidati, še le letos se jim je posrečilo, zmagali so v tretjem in drugem razredu. Radi tega je nastalo splošno veselje, katero so skalili gospodje socialisti, ki so volili sploh nemške tovarnarje! Zoper kapitalizem vpijejo in s kapitalisti volijo. Tableau!

Abiturijentska slavnost.

Iz Ptuj, 17. avg.

Prav primerno je, da vsakoletni odhodniki raznih učilišč prirejajo veselice odhodnice, predno se razkropé na razne strani. Takó so tudi slovenski abiturijentje mariborskega gimnazija in učiteljskega priredili 12. t. m. v ptujskem „Narodnem domu“ prav lepo odhodno slavnost, katere čisti dohodek so odločili družbi sv. Cirila in Metoda. Ob 7. uri zvečer je bila dvorana napolnjena dijakov, narodnega ptujškega občinstva in odličnih gostov, izmed katerih omenjam le g. deželnega poslanca dr. Jurteleo z gospo iz Šmarja.

Veselica se je pričela z moškim zborom „Pozdrav“ od Hladnika. Na to je gim. abit. g. Dragotin Ozvald pozdravil v toplih besedah zbrano občinstvo povdarjajoč namen te veselice „da pokažemo, da se hočemo i mi v bodočem svojem življenju boriti in potegovati za svetinje narodove“. Potem so igrali štirje, med temi trije Serajniki, Mozartov „Kvartet“ na gosli kaj dobro; in ko se je odpel prekrasni moški zbor „Cigani“, v katerem je pel tenor solo prav dobro g. Kranjčič, prišel je na vrsto slavnostni govor, poglavitna točka cele veselice, ki nas je povsem zadovoljil in v nas vzbudil prijetne nade. Govoril ga je uč. abit. g. I. Koropetz, ko je govornik razložil pomen prestopa v nov stan, v novo življenje, nadaljuje dobredno tako-le: „Naše današnje stališče je slično stališču mož, ki zastopajo narodne stvari v državnih in deželnih zborih. Na volitvenih shodih razlagajo volilcem svoja mnenja, razvijajo celi načrt. Tudi mi se usojamo Vam priobčiti program, po katerem se hočemo ravnati v javnem življenju. Ta program je kratek in slóve:

Vse za vero, dom, cesarja! V današnjih časih, osobito najnovjših, ko anarhizem vedno krutejšje in silovitejšje napada civilizacijo ter skuša vse ugonobiti, zatreti in bivajoče naprave predrugečiti, v današnjih časih, pravim, ko so socialne razmere vedno ne-

ugodnejše, trdijo veliki misleci in državljani, da edino prava, živa vera more razmere današnjega življenja predrugečiti ter zopet red, mir in zadovoljnost človeški družbi vrniti. Ker si je pa država v svesti, da ima šola bodoči zarod v rokah in da je od nje prav mnogo ali skoraj vse odvisno, kakšni bodo otroci naši v poznejšem življenju, zato se danes povsod z vso odločnostjo zahteva in poudarja, da naj šola vzgaja otroke na verski podlagi. Novi šoli se sicer tu in tam očita, da je brezverska, kar pa pri nas nikakor ni, in tudi ne bode, dokler bodo naše otroke poučevali učitelji slov. krvi. Ogromno večino Vaših učiteljev in nas rodila je slovenska mati. Že prej nego smo znali govoriti, učila nas je nežne ročice sklepati k molitvi, a ko se nam je nekoliko jezik razvezal, bil je prvi pouk križ in molitev, sploh čast božja. Verski čut je torej v nas pognal prvi kali že v nežnej mladosti, zato se je tudi tako močno vkoreninil, da ga noben naval ni ugonobil. Ohranili smo si vero, ki nam bode tudi za naprej kazipot in vodilo pri vzgoji otrok, pri delovanju v javnosti. Zagotavljamo Vas, da verskega čuta v srcih nežnih otročičev ne samo ne bođemo zatirali, marveč da hočemo sè vsemi silami ta čut krepiti in negovati.“

Na to je prešel na „vse za dom“ in med drugim rekel: „Spomin na otroška leta, na ljubljeno domačijo, nam je milo tolažilo na potu življenja in ljubezen do svojega naroda more in mora biti eden najdragocenejših biserov v čednostnem vencu vsakega moža. Česa pa treba, da se bode vsakdo zavedal teh blagih čuvstev? Zdravega rodu nam je treba, zdravega na duši in na telesu, značajev nam je treba, mož nam je treba. Da pa to dosežemo, treba je pri mladini začeti. Sola mora v mlada srca sejati seme pridnosti, varčnosti in poštenosti. Ona mora v zvezi v cerkvijo v mladini gojiti vse, kar je plemenitega v človeku. Zato je treba, da se učenci ne poučujejo samo, nego da se tudi odgajajo.“

Nadalje je govornik razpravljal, kako se treba onim vesti, ki pojdejo na visoke šole, ki bodo enkrat kot duhovniki, profesorji, zdravniki in juristi, voditelji naroda. Sklenil pa je „vse za dom“ tako-le: „Vsi... hočemo se združiti v nekako sveto bratovščino, ki bode imela svoje ude po vsi deželi. To sveto skupščino navduševala bode samo jedna misel, jedna ideja: „Vse za narod“.

„Vse za cesarja!“ Tu je govornik proslavljal v izbranih besedah milega vladarja velike in slavne naše Avstrije ter končal s vsklikom: „Slovenec ljubi svoj dom, on ljubi Avstrijo. Zato Bog živi nje viteškega vladarja, cesarja Franciška Jožefa I.“

Navdušenih živio- in slava-klicev in ploskanja ni bilo ne konca, ne kraja. Poznalo se, je da je govornik ubral pravo struno, kar je pričalo večkratno burno odobravanje že med govorom. Govoru sledila je Alordova „Fantazija“ za gosli s spremljevanjem glasovira, katero sta prav izborno igrala gg. Serajnik in Skaza, tako da sta morala na splošno željo ta komad ponavljati. Posebno se je g. Serajnik pokazal pravega umetnika na goslih. Po odpetem moškem zboru „Mornar“ od Lebana, pri katerem se je odlikoval bariton-solist g. učitelj A. Šabec, pre-

janskega društva, bi moral spisati celo knjigo, kakoršno je spisal pomožni škof J. Katschthaler; moral bi imenovati stotine in stotine imen, opisati 13 občinskih zborov in nebroj okrajnih in župnih društev, zgodovino glasbenih šol; omenjati bi moral neštete konference in poučevalne tečaje, strokovne liste, časnike in pevske kore. Trideset strokovnih listov v desetih jezikih šteje dandanes društvo in številka v društveni katalog sprejetih skladb je dosegla 1703. Tudi se ne spodobi v tej posvečeni uri imena beležiti in osebne zasluge proslavljati. Znamka današnje slavnosti bodi resnoba, največja moška resnoba, s katero smatramo visoke cilje in nalogo našega društva.

Ako se ozremo na stanje cerkvene glasbe od leta 1750 pa do Witta, vidimo, da je v tej dobi vladala subjektivnost, da je vladal „muhasti muzikant“. Soporile so se po cerkvenih korih opere, opere, igre s petjem itd. Tudi slikarija in zidarska umetnost ste bile padli, ali nobena ne tako nizko, ko cerkvena glasba. Po pravici je torej slavni Görres primerjal frivolno cerkveno glasbo koketni plesalki, ki se plesaje klanja — Bogu!

Da katoliška cerkvena glasba zopet moli v duhu in resnici, da umetnost služi liturgiji, je zasluga cecilijanskega društva. To je njegov ponos in njegova slava. Doseglo pa je društvo toliko s tem, da je bilo

pokorni sluga svete cerkve. Ko bi mogel zbrati vse, kar je društvo v preteklih 25 letih pelo takraj in onkraj Alp, tostran in onostran morja, po stolnicah in gorskih vasicah, bi se zlilo vse to v mogočen hýmnus, v gigantičen Te Deum, v milijonskoglasno polifonijo, katere bi se radovala zemlja in nebo. Temeljni ton tega himna je trdna, stanovitna vera, terca mu je gorečnost za čast hiše božje, kvinta — duh in razumljenje katoliške liturgije, kontrapunktika pa mu je pokorščina določbam svete cerkve. Pevaje ta himen hočemo stopiti pred tron večnega Boga, rekoč: „Te decet hymnus Deus in Sion, et tibi red-detur votum in Jerusalem. Tebi čast in hvala! Tebi se danes zaobljubujemo. In kaka je ta naša obljuba? Ko je rimski cesar Septimij Sever v Britaniji na smrtni postelji ležal, stopi v njegov šotor tribun, vprašaje ga, kaj da cesarost zaukaže. „Laboremus!“ „Delajmo!“ odgovori umirajoči cesar. Delati hočemo, to je naša obljuba, katero blagovoli vsprejeti premil. škof regensburški, ki zaseda stolico cerkvenoglasbenega središča. Delo naše na polju cerkvene glasbe bodi versko, dobro delo, katero naj nam pridobi nebesa. Dvakrat moli, kdor poje pobožno. Cer-kvena glasba bodi apologetično delo, glasno in sijajno izpovedanje naše vere v Kristusa. Naša cerkvena glasba bodi nadalje liturgično delo, ki bi povzdigovalo častitljivo in vzvišeno službo božjo kato-

liške cerkve s čarom glasbe. Slednjič naj bode naše delo — socialno delo. Čarobna moč muzike so spoznali že stari modrijani. Ali je morda dandanes muzika zgubila to svojo moč? Dajmo v disonancah današnjega časa živemu ljudstvu, dajmo mu mesto nervoznega nemira in strastnega pohlepa — harmonijo, mir, resnobo in častitljivost, nebeško mirnost in blaženost cerkvene glasbe. Dobra glasba dela dobre ljudi, slaba pa slabe. Cerkvna glasba čisti in povzdiga, miri, plemeniti človeka ter ga vzbese v kraljestvo popolne harmonije. Ko sem se podajal na pot k XIV. občnemu zboru, sem prej obiskal grob pokojnega Witta v Landshutu, kateri, dasi mrtev, še vedno živi med nami. Geslo, katero sem si z njegovega groba na pot vzel, se glasi takisto kakor rimskega cesarja: „Delajmo!“ Da, prijatelji moji, delajmo, trudimo, trpimo in žrtvujemo se za najvišje idejale človeštva, kakoršni so nam podani v liturgiji in v cerkvi. Zdi se mi, kakor da bi čul besede mojstra Witta, govoreče z Uhlandom: „Schaffet fort am guten Werke, mit Besonnenheit und Stärke! Lasst euch nicht durch Lob bethören, lasst euch nicht durch Tadel stören.“

Viharno odobravanje, ki je sledilo tem nauđenim in prepričevalnim besedam Walterjevim, je bil živ dokaz, kako globoko so se vtisnile v srca poslušalcev.

(Dalje sledi.)

čital je g. učitelj Pulko navdušeno pesem „Mladini“, ki jo je zložil znani naš pesnik Božidar Flegerič. Veselico je zaključil moški zbor „Na Nebaju gradu“. Bariton-solo pel je znani dr. med. Štuhec.

Ta veselica je kaj lepo uspela. Izvrstno petje številnega dijaškega zbora, ki ga je vodil uč. abit. g. Kocmut, kakor tudi prekrasni slavnostni govor je občinstvo popolnoma zadovoljilo. Čast, komur čast!

H koncu še nekaj besedij. Vrli mladenči! Na tej veselici ste pokazali, da ste si izbrali prava, trdna krščanska načela, na katerih edino le sloni sreča našega naroda. Vse za vero, dom, cesarja! Temu krasnemu geslu ostanite pa tudi vsikdar zvesti in ljubili bo Vas Bog in veselila se Vas bo domovina. Živeli!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. avgusta.

(Shod kat. pol. društva.) Včeraj popoldne se je na Pristavi pri Trziču vršil sijajen shod kat. pol. društva. Dasi se je napravljalo za dež in v prestankih tudi rosilo, zbralo se je vendar nad 2000 vrlih Gorenjcev pod domačo lipo na prijazni Pristavi. Takoj v prvi vasi svetokriške županije je ljubljanske goornike in goste pozdravila množica, zbrana pri ukusnem slavoloku s pristrnim napisom, mlaji in zastavami; dekleta so odličile vse s svežimi, duhtečimi šopki. Tu in na zbirališču pozneje grmeli so topiči v pozdrav. Posebno odličeno je bilo zbirališče z mlaji, zastavami in slavoloki. Dasi so govorniki govorili malone tri ure, vendar je mnogoštevilna množica ustrajala do konca. Hvala vsem, ki so pripomogli, da se je shod dovršil tako sijajno in v najlepšem redu. Obširneje poročilo prihodnjič.

(Osebnosti.) Gospod deželni predsednik baron Hein je šel včeraj na večtedenski odpust in se s svojo soprogo odpeljal na Bled. — Zadnja „Naša Sloga“ poroča, da je namestniški svetnik, vodja okr. glavarstva in vladni zastopnik v deželni zboru isterskem v Poreču, Aleks. vitez Ellus chegg. umirovljen. — Imenovani so: začasni okrajni komisar Av. pl. Fladung definitivnim, vladni koncipist dr. R. Praxmarer začasnim okrajnim komisarjem, začasni vladni koncipist A. baron Schönberger definitivnim in konceptni praktikant Fr. Žitnik začasnim vladnim koncipistom.

(Savski most v Radečah.) Danes se je vršila obteževalna poskušnja na novem mostu čez Savo v Radečah. Prihodnjo nedeljo se boče novi most otvoril prometu.

(Imenovanja pri pošti.) Trgovski minister je za poštne asistente imenoval praktikante: J. Heisterja za Ptuj, J. Beguša, L. Košenina in J. Novaka za Maribor. Premeščeni so asistenti J. Gasser iz Maribora v Pontabel, Fr. Grundl iz Pontabla v Maribor, A. Kalb z Zidanega mosta v Ptuj. Dalje so imenovani praktikanti R. Matijašič, E. Langer, P. Sovan, J. Pinterič in A. Schneider, vsi za Gradec.

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) O. g. Jožef Zičkar, župnik Vitanjski, dobil je v začasno oskrb župnijo sv. Lamberta; g. J. Munda gre za kapelana k Novi Štifi poleg Ptuja; novomašnik g. Jan. Cemažar imenovan je za drugega kapelana v Vitanju.

(Sklep šole za gluhomeme in druge deklice v Šmihelu.) V samostanski dekliški šoli v Šmihelu pri Novem Mestu se je 14. t. m. sklenil pouk za to leto. Po zahvalni službi božji je bila v šolskih prostorih skušnija iz raznih predmetov in razstava ženskih ročnih del, katera so deklice tu zvršile. Ta dan so novomeški mil. g. prošt Urh, nadzorovali verski pouk v tej šoli. Tudi mnogo mestne gospode je došlo k tej zanimivi in poučni skušnji. Najpreje so bile izprašane gluhomeme deklice, katere poučuje č. prednica s. Joana. Človek mora res strmeti, kako je mogoče, da deklice, ki od rojstva sem prav nič ne slisijo in seveda tudi nikoli prej niso še govorile, tu znajo izvrstno brati, računati, pisati itd. One, ki doslej, čeprav odrasle, niti pojma niso imele o Bogu, odgovarjale so tu točno na vsa vprašanja iz krščanskega nauka. Seveda je vse njih govorjenje nekako čudno enoglasno; a ume jih vsakdo prav lahko. Deklice so neizrečeno hvaležne č. s. učiteljici. Mil. g. so se konečno zahvalili samostanu, zlasti prednici, za tolik in tako uspešen trud. Po vsej pravici so pripomnili, da za to človekoljubno delo jim morajo biti hvaležne ne le deklice in njih stariši, temveč hvaležna naj jim boče cela dežela, da v njej delujejo! — Potem je bila še skušnija v posameznih razredih iz vseh tvarin. Vspeh je res

nenavadno velik; tudi najtežjim vprašanjem so odgovarjale učenke z največjo točnostjo. Zato res ni čuda, da je bilo silno mnogo učenk javno pohvaljenih in obdarovanih. V vsakem razredu so mil. g. prošt nagovorili konečno učenke in jim položili v srca nekaj prekristnih naukov. Veselje in zadovoljnost se je brala na obrazu vseh. Izpostavljena so bila tudi premnoga ročna dela učenk: razne spominske table z lepimi napisi, krasno vezene podobice svetnikov, razni prtovi, cerkvena oprava itd. Vse je hvalilo tolik vspeh tekom nekaterih mesecev. Sploh ta redovna šola vsestransko jako napreduje. Ravno sedaj se dozidava novo veliko poslopje, ki boče s prejšnjim v zvezi. Zidanje je že pod streho. Tako boče mogle č. sestre še več gluhomemih deklic vsprejeti v pouk in oskrbovanje. Srečni stariši, katerih hčerke se tu poučujejo, ker nauče se ne le mnogih prekristnih ved, temveč tudi vzglednega krščanskega življenja! Da ta šola mnoge druge na Kranjskem daleč nadkriljuje, priča to, da pojde letos od tod 8 učenk v ljubljansko pripravnico za učiteljice. Redovnice se bavijo tudi s pripravno cerkvene obleke, na pr. mašnih plaščev, antependijev, bander itd. Vse izvršujejo po ceni in jako dobro. Ker potrebujejo mnogo gnotne podpore, priporočamo ta samostan slavnemu občinstvu, zlasti pa č. dohovščini, da naroča tu take in enake stvari. Čim več podpore boče dohajalo, tem več boče mogle storiti požrtovalne šolske sestre v blagor kranjske dežele, posebno v dušni in telesni prid zapuščenih gluhomemih otrok. Bog daj torej obilo prijateljev in dobrotnikov temu samostanu!

(Delovanje „Lege Nazionale“) razširja se dnevom. Iz Trsta se nam poroča: Razun že ustanovljenih podružnic že tekom prihodnega meseca ustanove se v Cervinjanu in Romansu (Gradiška), v Lošnju, Vrsaru in sv. Lovreču v Istri, ter v Lešini v Dalmaciji. Ko se to stori imela boče „Lega“ skupno 82 podružnic in sicer 51 Primorju, 20 v Tridentu in 11 v Dalmaciji. Ustanovi otroške vrte v svetem Križu pri Trstu, v Devinu na Goriškem, v selu Frate pri Labinju v Istri (čisto hrvaški kraj), zatem šole v Kršanu in Grižonu tudi v Istri in tako naprej. Čas bil bi torej, da tudi naši prično delo ter da ustanovljajo podružnice. Škoda, prav velika škoda je, da isterska družba ni potegnila svojega delokroga tudi na Dalmacijo, kjer bi gotovo dobro podružnice uspevale, kajti ako more v Dalmaciji italijanska „Lega“ podružnice imeti, more jih tem lažje imeti tudi hrvaška družba.

(Protiv slovenskim delavcem v Trstu.) Iz Trsta, dne 19. avgusta: Pri c. kr. javnih skladiščih v Trstu nameravajo dati v najem zakupniku troške za delavce. Ta korak ravnateljstva skladišč je dal povod znanemu kričaču renegatu Raskoviču, da je v poslednji mestni seji o tem interpeloval župana ter zahteval, naj se to ne zgodi, kajti tako boče zakupnik tržaške delavce zaničeval ter preziral in jih naročeval iz Ljubljane in drugod na veliko škodo domačinov. Seveda, gosp. Raskoviču gré za to, da ne zgubé dela njegovi prekoluški privrženci in Furlani, ki so do sedaj igrali prvo vlogo pri avstrijskih c. kr. skladiščih, mej tem, ko so domačini slovenske narodnosti lačni brezuspešno na delo čakali. Da, za gospoda Raskoviča Slovenci nimajo pravice v Trstu niti imenovani biti.

(Železniški načrti.) Glavno ravnateljstvo avstrijskih železnic je odposlalo več inženerskih oddelkov, ki boče v raznih kronovinah ogledali si svet zaradi graditve novih železnic. Jeden oddelek boče naredil načrt za železnico med Celovcem in Trstom. To črto nameravajo izpeljati od Celovca mimo Kranja in Bleda skozi Bohinj, Sv. Lucijo in Gorico. Ta načrt boče baje že letos dogotovljen. Drugi načrt izdelujejo za železnico čez Ture.

(Iz Sv. Križa pri Kostanjevici) 18. avg. Strela je ubila 21 let staro dekle Marijo Pešec s Hrostka, ko je šla včeraj okoli 5. ure z njive proti Kostanjevici, kjer je bila v službi. Na glavi je nesla jerbas, na jerbasu pa so bili natakneni srpovi, in za roko je peljala otroka. Napravljalo se je k hudi uri, bliskalo in grmelo. Gotovo so potegnili srpovi strela na se, ker je udarila v jerbas, dekle pa zadela v glavo, da je padla in otroka podrla. Ljudje so vse to videli, prihiteli, toda bila je že mrtva, otroku se pa drugega ni zgodilo, kakor malo se je potolkel, ko je padel. — Sploh je kronika naše fare letos kaj žalostna. Od novega leta jih je že umrlo 10 neprevidenih, ker jih je smrt zadela nenadoma. Ena 64 let stara ženska je padla s češnje, druga pa 62 let stara je padla s slive in se ubila. Meseca maja je

ubila strela 16 letnega fanta in zdaj zopet že imenovano 21 letno dekle. Pred tednom pa je fant v 16. letu šel po vodo, pa ga je vrgla božjast v korito, da je v koritu utonil. Spomladi sta drug za drugim umrla brat pa sestra, on star 38 let, ona 17 let, zadela ju je kap. Okoli Velike noči je umrla 24 letna žena za davico. In ni še 14 dnij, kar sta umrla dva brata, oba en dan, eden v 11. drugi v 17. letu, oba za grižo. Na Črešnovcu, kjer je 9 št., umrli so že štirje za grižo. Začela se je širiti tudi po Črueči vasi. Napada pa le bolj mladino okoli 20. leta. — Sicer pa, kar se tiče letine, nam Bog prizanaša. Toče tod ni bilo letos, včeraj je padlo nekaj zru med dežjem, pa ni nobene škode.

(Nevihta.) Iz Dobrove, 18. avgusta. Včeraj popoldne kmalu po polu enej uri stemnilo se je bilo tukaj kar neutegoma nebo od jugo-večera sem. Nevihta z viharjem prihajala je od Horjula. Ob Dobrovskem hribu razdelil se je hudourni oblak tako, da Dobrove same ni preveč zadelo. En del podil se je na desno, drugi pa na levo stran preko Dobrove. Le momentanni silni piš, s silno ploho, pomešano z zrni drobne toče odložili so elementi tukaj. Huje bilo je pa ob Gabrijli, Svici in Stranki vasi, ter onostran Šmartinskega hriba, kjer je vihar popravil in podrl nekoliko kozolcev, sadnih in drugih dreves ter je toča, osobito v Stranski vasi na nekaterih njivah ajdo popolno uničila in razbila, a turšico in druge pozne pridelke na njivah prav do grdega vse zmedla in posvedrala. Hvala Bogu, da je vihra hitro minula.

(Iz Zagorja) 17. avg. se nam poroča. Dne 17ega je pri nas padala kaki dve minuti toča kakor oreh debela. Ako bi bila šla dalje časa, bila bi vse uničila. Potem se je pri nevihti vdrla ploha, da je potok Medija močno narastel, in ker je pri toplini tovarni požgani premog strugo zamašil, je stopila voda v bližnje hiše. Naprej so ji kmalu pomagali, tako da se ni nobena nesreča zgodila.

(Požar.) Na Pržani pri Dravljah je sinoči zvečer dne 19. t. m. okoli 10. ure pogorela posestniku Lovrencu Štirnu (po domače Brecljniku) hiša, hlevi, podi, krma in obilo vina. Živino je rešil gospodar, pa se je pri tem nevarno opeknel. — Na pomoč so hitro prihiteli šentvitski in šišenski gasilci, kateri so dokaj pohištva rešili. Pravijo, da je začelo goret kar na treh krajih, da je zažgala tedaj zlobna roka.

(Kurzi za strežaje.) Da se za slučaj kolere pripravi primerno število strežajev, vré se pripravljalni tečaji. Tak tečaj ali kurz se je vršil v Litiji, kjer je poučeval okrožni zdravnik g. dr. Paulič, in v St. Vidu, kjer je poučeval okrožni zdravnik gosp. dr. R. Repič. V obeh tečajih je bilo 32 moških; dve tretjini poslušalcev je pripravnih za strežajsko službo. Pouk je bil o bistvu kolere, nalezljivosti, razširjevanju in razkuževanju.

Telegrami.

Dunaj, 20. avgusta. Minister Falkenhayn odpotoval je v Ischl.

Dunaj, 20. avgusta. Leopold grof Welfersheimb, osemnajstletni sin ministra deželne brambe, umrl je za davico v Dabu na Ogerskem.

Dunaj, 20. avgusta. Včeraj je minister grof Kalnoky odpotoval v Ischl.

Zader, 19. avgusta. Danes se je otvoril mej mnogobrojno udeležitvijo učenjakov iz Avstrije, Nemčije, Italije in Belgije na klasičnih tleh v Spljetu shod krščanskih starinoslovcev. Nameravajo se skupni izleti v Trogir in Solin, kjer je mnogo avstrijskih starin.

Levov, 19. avgusta. Danes se je povodom razstave tukaj začel mnogobrojno obiskan shod poljskih trgovcev. Došlo jih je več tudi iz Prusije. V imenu mesta je pozdravil shod župan Mochnacki. V imenu društva poljskih trgovcev je shod pozdravil Levicki. Ta govornik je naglašal, da je treba osnovati trgovsko akademijo in več nižjih strokovnih šol v Galiciji. Član nemškega državnega zbora Kubecki je priporočal, da naj se poljska trgovina emancipuje od tujega vpliva. Predsednikoma sta se izvolila Kubicki iz Poznanja in Grosz in Krakova. Libynski in Tuszynski govorila sta o nalogi trgovskega stanu. Na to so se člani razdelili v odseke. Popoldne so skupno obiskali razstavo.

Ischl, 19. avgusta. Princ Emanuel Orleanski, kateri je bil včeraj imenovan poročnikom 5. dragonskega polka, je danes prišel semkaj iz Dunajskega Novega mesta in ga je dopoldne vsprejel cesar.

Bukarešt, 20. avgusta. Ker se je v Besarabiji prikazala kolera, je rumunska vlada potrebno ukrenila, da se v Rumunijo ne zanese.

Peterburg, 19. avgusta. Pri slovesnem obedu v Krasnem Selu je včeraj napil car cesarju Francu Jožefu.

Peterburg, 20. avgusta. Podadmirala Razvozova je umoril neki odpuščen uradnik. Hudodelstvo nima političnega značaja.

Peterburg, 20. avgusta. „Standardovo“ novico, da Rusija pošlje na Korejo vojakov in se je o tem že sporazumela s Francozi, je izmišljena. Rusija ne želi, da bi se korejsko vprašanje poostrilo, temveč si z drugimi evropskimi vlastmi prizadeva, da se kmalu naredi mir.

Washington, 19. julija. V senatu je izjavil Sherman, da imajo tarifni zakoni do 100 velicij napak. Če se ne popravi napaka, ki dovoljuje carine prosto uvažanje špirta za obrtne namene, zgubi vlada na leto kakih 30 milijonov dolarjev dohodkov. Senat je potem sklenil resolucijo, da ni umestno, da bi v tem zasedanju vsprejeli še drugi zakoni, ki se tičejo prepornih vprašanj, in da naj se kmalu zasedanje zaključí.

Umrli so:

18. avgusta. Karol Brandstätter, livarjev sin, 3 mesece, Rožne ulice 5, katar v črevih. — Janez Ramovš, livarjev sin, 18 mesecev, Kravja dolina 2, jetika.

V bolnišnici:

15. avgusta. Janez Peternel, gostač, 62 let, paralytic cordis.
17. avgusta. Jožef Rebol, gostač, 50 let, driska. — Mihael Gregorc, zidar, 56 let, krvavenje možgan.
18. avgusta. Neža Šegatin, mestna uboga, 45 let, jetika.

Tujci.

17. avgusta.

Pri **Stonu**: Brosch, Seeber z Dunaja. — Steinmetz iz Monakovega. — Karafiat, Koller iz Trsta. — Ruen iz Inomosta. — Richter Karol in Avgust iz Würzburg-a. — Bauer

iz Pulja. — Hruša iz Lipice. — Tomšič iz Zagreba. — Jindřich iz Kolonije. — Lehmann iz Lipsije. — Deutsch iz Boglara.

Pri **Maltcu**: König, Oberbauer, Barman z Dunaja. — Carniel iz Trsta. — dr. Divjak iz Prevoj. — Satra, Mašek s Češkega. — Haist iz Bregenca. — Diskat iz Oseka. — Smolik z Reke.

Pri **bavarskem dvoru**: Förster iz Pirne. — Klun iz Pulja. — Trusnovicz iz Gorice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Negri iz Gradca. — Apich iz Celovca. — Schwarzmann iz Lienca. — Fajdiga iz Kamnika.

Pri **avstrijskem caru**: Juvan iz Zaloga. — Hoffmann z Dunaja. — Jeglič iz Sela. — Krizanovski iz Peterburga.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
18	7. u. zjut.	736.9	10.6	sl. sever	oblačno	3.1
	8. u. pop.	735.7	20.3	sl. svzh.	"	dež
	9. u. zveč.	735.2	14.8	sl. zapad	"	"
19	7. u. zjut.	737.4	10.8	sl. svzh.	oblačno	0.7
	8. u. pop.	737.1	18.0	sl. zapad	"	dež
	9. u. zveč.	738.4	10.6	sl. szap.	jasno	"

Srednja temperatura obeh dni 15.2° in 13.1°, oziroma 3.7° in 5.7° pod normalom.

VII. izkaz darov za Prešernov spomenik.

	Prenesek	gld.
Dva abiturijenta (leta 1893) à 20 kron		20.-
Anton Podrekar, učitelj na Humu		2.50
F. Marzidovšek, c. kr. vojaški duhovnik v Trstu		5.-
Izplačani kupon na delnico »Narodnega Doma« v Novem Mestu		1.28
Jos. Stritar, c. kr. profesor na Dunaju		10.-
Dr. Jos. Vošnjak, deželni odbornik v Ljubljani (od podpisanih gld. 50.- tretji rok)		10.-
Ptujski dijaki		6.-
Skupaj	gld.	1001.28

V Ljubljani, dne 18. avgusta 1894.

Anton Funtek, blagajnik.

Uradne in trgovske KOVERTE
s firmo priporočila
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Vipavska vinarska zadruga
išče za svoje vinsko skladišče in pivnico v Ljubljani
spodobnega zastopnika.

Zahteva se: 1. Znanja gostilničarske obrti in umnega kletarstva; 2. primerne kavejce; 3. stroge pravnosti.
Plača se določi dogovorno. — Pismene ponudbe je priposlati do dne **1. septembra t. l.** upravitelstvu vinarske zadruge v Vipavo.

427 2-1
Ravnateljstvo.

Ravnokar je izšlo v obliki knjižice znamenito
Apostolsko pismo
sv. očeta Leona XIII.
obsejajoče 16 strani male osmerke. — Komad stane 5 kr., 100 komadov vkup 4 gld., 200 komadov samo 7 gld.
Naročila vsprejemata Katol. Tiskarna in Katol. Bukvarna v Ljubljani.

Dolenjsko vino!

le pristno blago, ponuja v množini od 56 litrov naprej, vsem tistim, ki so prijatelji pravi in zdravi trtni kapljici, po primerno nizki ceni

FR. PAULIN,
posestnik in cerkveni ključar v Šent-Rupertu, želez. postaja Trebnje. 422 3-3

Velika levovska loterija. — 2024 dobitkov.
Glavni dobitki **60.000, 10.000, 5.000 gld.**
v gotovini le z 10% odbitka.
Levovske srečke à 1 gld. priporočila
„MERCUR“ menjalnična delniška družba
390 1 na Dunaju, Wollzeile 10. 418 6

Dobro se izplačljivi papir za nalaganje.

6%no bolgarsko državno hipotekarno posojilo.

V zlatu obrestljivo in povračljivo.
Hipotekarno zagotovljeno s prvo hi-poteko na železnici **Ru-šouk-Varna in Kaspičan-Sofija-Kistendil** in na pristanišča **Burgas in Varno.**

Se more podražiti, ker te obligacije **8 odstotkov** pod zlatim pari-kurzom in je torej pričakovati da se jim poviša kurz, posebno ker veliko dohodkov donasajo.

Popolno davka in pristojbin je prosto za sedaj in za vso prihod-njost.

Donaša po sedanjem kurzu okolu 6%, od-stotka.

Po dnevnem kurzu dobi se pri 58 40-30

menjarnični delniški družbi **„Mercur“**, Dunaj, I. Wollzeile 10.

Advokat 426 3-2

dr. Vikt. Supan
otvoril je
pisarno na Bregu št. 16
(Mayerjeva hiša).

Dunajska borza.

Dne 20. avgusta.		Dne 18. avgusta.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	98 gld. 55 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	149 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " "
Skupni državni dolg v srebru	98 " 55 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	154 " 75 "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 70 "
Avstrijska zlata renta 4%	122 " 55 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 " " "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97 " 70 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 " 35 "	Salmove srečke, 40 gld.	68 " 25 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 95 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	143 " " "	St. Genois srečke, 40 gld.	71 " " "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	95 " 95 "	Dunavske vravnadne srečke 5%	127 " " "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	51 " " "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1008 " " "	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107 " 75 "	Ljubljanske srečke	24 " 50 "
Kreditne delnice, 160 gld.	362 " 80 "	Posojilo goriškega mesta	" " "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	169 " " "
London vista	124 " 45 "	4% kranjsko deželno posojilo	67 " 40 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3220 " " "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61 " 02 1/2 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 60 "	Akcije tržaškega Lloyd, 500 gld.	492 " " "
20 mark	12 " 20 "	Prijoritne obveznice državne železnice	225 " " "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110 " " "
20 frankov (napoleonador)	9 " 88 1/2 "	" " južne železnice 3%	156 " 85 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	80 " " "
Italijanski bankovci	44 " 40 "	" " dolenjskih železnice 4%	98 " 50 "	Montanska družba avstr. plan.	84 " 50 "
C. kr. cekini	5 " 89 "			Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	181 " " "
				Papirnih rubljev 100	133 " 50 "

Menjarnična delniška družba „MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobika. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.